

NÁZEV MATERIÁLU	Připomínky Svazu průmyslu a dopravy ČR ke Strategickému rámci Česká republika 2030
Č. J.	GŘ/2/SHP/2017
DATUM ZPRACOVÁNÍ	6. ledna 2017
KONTAKTNÍ OSOBA	Václav Trejbal
TELEFON	602 227 268
E-MAIL	vtrejbal@spcr.cz

I. OBECNÉ ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY

1. **Obecně k cílům a opatřením**

Materiál má proklamativní charakter, bude záležet na jednotlivých konkrétních opatřeních, jejich implementaci a gestorech jednotlivých cílů. Je otázkou, do jaké míry bude tento dokument respektován dalšími strategickými materiály. V uplynulých cca 3 letech se po velmi složitých jednáních a hledání kompromisních řešení podařilo konečně finalizovat řadu strategických materiálů - SEK, ASEK, SURPOL atd. a schválit řadu souvisejících a stěžejních zákonů, takže na tomto základě je celkem dobře známo, kterým směrem se ČR má rozvíjet. Nenahrazuje sektorové strategické dokumenty, ale s důrazem na jejich provázanost ukazuje oblasti, které jsou rozhodující z hlediska dlouhodobého rozvoje ČR. Je zásadní, aby tato Strategie na již existující strategické dokumenty navazovala. Pozitivem materiálu je, že zahrnuje všechny oblasti, včetně místních a krajských samospráv. Velmi důležitou částí dokument jsou energetika a ekologie - v současné době se stále nedaří najít shodu na znění Zákona o odpadech, problematické je tedy i jeho postavení v tomto materiálu.

2. **Udržitelný rozvoj**

Podporujeme myšlenku udržitelného rozvoje. Je však potřeba klást důraz na dosažení rovnováhy všech tří jeho základních pólů. Nelze jednostranně preferovat pouze environmentální otázky. Rozvoj musí probíhat v harmonii ekonomiky i sociální stránky. V této souvislosti vítáme, že se materiál zabývá udržitelným rozvojem z různých pohledů a neomezuje se jen na otázky příznivého životního prostředí.

3. **Dobré vládnutí**

Vítáme, že je v dokumentu uvedena kapitola Dobré vládnutí, která by měla přinést nástin podstatných reforem nezbytných pro dobré fungování veřejné správy v ČR. Takto kapitola však, bohužel, vykazuje četné zásadní nedostatky a požadujeme proto její zásadní přepracování a doplnění ve smyslu níž uvedených výhrad.

V kapitole je řada nic neříkajících velmi obecných tezí, ale zcela chybí jakákoli konkrétnější vize „dobrého vládnutí“ v ČR. Je potřeba se zaměřit na konkrétní oblasti a témata a návrhy konkrétních konceptů a cílů. Kapitola věnuje neúměrně velký prostor tvorbě veřejných politik, což je ve skutečnosti

jen velmi malý výsek celé problematiky, která začíná důsledným respektováním základního principu dělby moci v demokratickém státě a měla by se zabývat všemi třemi jeho pilíři.

V kapitole se hovoří o „veřejné správě“, aniž je tento pojem jednoznačně definován. Z kontextu lze ovšem usuzovat, že se má jednat o státní správu i samosprávu v nejširším slova smyslu (až po vládu a parlament). Státní správa a samospráva mají principiálně zcela odlišné úkoly a role, a je tudíž potřeba na ně uplatňovat zcela rozdílné požadavky a kritéria. Celou kapitolu by bylo potřeba v první řadě rozdělit na jasně definované oddíly pro samosprávu a státní správu.

Rozhodování v řadě konkrétních případů nelze pojímat jako nekonečný „diskusní klub“. Samozřejmě zůstává nezbytnost diskuse s dotčenou a odbornou veřejností. Například, co se týče využití území, je potřeba vyvažovat na jedné straně zájem na zapojení místní komunity na druhé straně legitimní očekávání investorů s ohledem na právní jistotu, transparentnost rozhodování státní správy a také jeho přiměřenou rychlost. Zásadním problémem ČR jsou neúměrně dlouhé povolovací procesy, které podlamují celkovou konkurenceschopnost společnosti a jsou zásadní komparativní nevýhodou i podle mezinárodních srovnání. Řešením není účast veřejnosti omezovat, ale tato účast by měla mít jasně definované místo a časový rámec.

Zcela je pominuto klíčové téma korupce. Boj s korupcí by měl být pojednán systémově, tj. nejen z hlediska represe ale především prevence počínaje důsledným vyhodnocováním korupčních rizik přijímané legislativy, zvyšování transparentnosti státní správy i samosprávy, důsledného využívání institutů zadávání veřejných zakázek, přístupu k informacím o příjemcích veřejných prostředků, kontroly jejich vynakládání atd. Cílem by mělo být neustálé zmenšování prostoru pro korupční jednání a v případě jeho zjištění rychlý a účinný postih viníků.

V neposlední řadě by tato kapitola měla zahrnovat také zjednodušení komunikace se státní správou, což je otázka e-governance. Toto téma je však v bodě 606 zúženo na pouhý snazší přístup k informacím, to je však opět jen malý výsek problematiky, která by měla zahrnovat kompletní elektronizaci státní správy včetně např. elektronického oběhu informací a sdílení dat ve státní správě, předvyplněných daňových přiznání, elektronické podávání žádosti o stavební povolení a řešení dalších agend. Je zjevné, že Česká republika má v této oblasti obrovský deficit a to i ve srovnání s některými tzv. novými státy EU, který bude do budoucna podlamovat její konkurenceschopnost.

Odpovídajícím způsobem je potřeba upravit také bod 24. na str. 9 a SWOT analýzu na str. 18

4. **Kapitola 5 Globální rozvoj**

Doporučujeme věnovat adekvátní prostor k definici tzv. „prioritních témat“ = „národních priorit udržitelného rozvoje“ (viz. odstavec 504., str. 67), které by měla ČR prosazovat na mezinárodní úrovni. Tato prioritní témata je třeba vyčlenit (ideálně do samostatné podkapitoly) a samostatně je analyzovat a diskutovat, aby bylo možné o nich objektivně rozhodnout.

5. **Vnitřní rozpor předloženého materiálu v oblasti VaVaI**

Některé části materiálu týkající se výzkumu, vývoje a inovací jsou ve vzájemném rozporu, vychází z Analýzou rozvoje a SWOT nepodložených domněnek, popř. jsou v rozporu se skutečností (viz např. připomínka č. 27). **Zde žádáme o sladění všech částí materiálu tak, jak je uvedeno v připomínkách k jednotlivým částem materiálu.**

6. **Indikátory**

Související obecná připomínka se týká indikátorů přiřazených k cílům a jejich specifickým podcílům Strategického rámce. Zde cíle a specifické cíle pokrývají jen část strategie (srovnej část 2.2 na str. 40 až 41 a cíl č. 8 a specifické cíle 8.1 a 8.2 na str. 47) a indikátory v Příloze č. 1 měří jen část daného cíle. **Zde žádáme o doplnění indikátorů o některé ze standardních indikátorů, které jsou součástí inovačního indexu Světového ekonomického fóra nebo Inovačního scoreboardu EU (jen v tomto je jich více než 20), popř. indikátorů o inovačních aktivitách podniků ČSÚ.**

7. **Indikátory**

V rámci probíhajícího mezirezortního připomínkového řízení nebyla k dispozici dopracovaná verze klíčové části materiálu „Příloha 1: Indikátory ke strategickému rámci ČR 2030“. Např. indikátory 11.2.1 název v jednání, 25.1.2 název v jednání, 27.2.1 název v jednání atd.

8. **Seznam zkratk**

Seznam zkratk na str. 83 a dále je třeba doplnit o všechny v materiálu využívané zkratky – např. chybí EU ETS, MŽP, TQM atd. Sjednotit zkratky NGO a NNO.

II. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY K JEDNOTLIVÝM ČÁSTEM STRATEGICKÉHO RÁMCE ČR 2030

9. **K bodu 20 - Hospodářský model (str. 8)**

Dle vyhodnocení ČSÚ Účty materiálových toků (vybrané indikátory) – 2014: „V ČR došlo v letech 2009 - 2014 k oddělení křivek a za celé období se jednalo o mírný absolutní decoupling u DMI (index přímých materiálových vstupů, poklesl o 0,7 %) a o výraznější absolutní decoupling u DMC (index přímé materiálové spotřeby, klesl o 9,5 %). Především u DMC je možné tento vývoj hodnotit jako pozitivní.“ Obdobně dlouhodobě klesá spotřeba primární i konečné spotřeby energie zatímco HDP roste. Tedy požadavek tzv. „decouplingu“ je v ČR již v podstatě plněn a nemá smysl si ho dávat za cíl do roku 2030. Cílem by mohlo být udržení tohoto trendu.

Cíl zrušení závislosti ekonomického růstu na růstu materiální a energetické spotřeby je **třeba přeformulovat ve smyslu textu výše.**

10. **K bodu 20 - Hospodářský model (str. 8)**

Především materiál se zabývá horizontem roku 2030. V tomto horizontu je zcela nerealistické hovořit o dekarbonizaci, to je velmi ambiciózní úkol i do roku 2050. Za druhé je potřeba hovořit o celé ekonomice

a nikoli jen o energetice, což by neodpovídalo obecnému zaměření a širokému záběru dokumentu. Energetika je jistě významným, nikoliv však jediným zdrojem antropogenních emisí skleníkových plynů.

Text bodu 20 žádáme upravit následovně:

*„20. Ekonomika České republiky musí najít nové zdroje růstu po vyčerpání růstového modelu založeného na přílivu přímých zahraničních investic. Klíčová je podpora inovativnosti malých a středních podniků, u kterých je největší potenciál růstu, i velkých firem, které tvoří největší část ekonomiky. Hospodářství však musí růst, aniž by zároveň stejným tempem rostla spotřeba zdrojů a energie. Do roku 2030 je proto cílem zrušení závislosti ekonomického růstu na růstu materiální a energetické spotřeby (tzv. decoupling). Technologickou příležitostí a zároveň příspěvkem mezinárodní snaze o zmírnění změny klimatu je také ~~dekarbonizace energetiky~~ **snížování emisní náročnosti ekonomiky**. Hospodářský rozvoj je závislý na přizpůsobování a udržování infrastruktury, která je zároveň bezpečnostním prvkem přinášejícím žádoucí odolnost. Udržitelné veřejné finance se v budoucnu musí umět vyrovnat se změnami struktury příjmů, novými požadavky na výdaje a zajistit co nejefektivnější vydávání veřejných prostředků“*

11. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Lidé a společnost, část „T“ (str. 14)

Hrozba „nárůst prekarizace práce v rámci postupující digitalizace“ požadujeme přeformulovat případně vypustit. Doplnit i možný pozitivní vliv flexibilních forem zaměstnávání.

Odůvodnění: Nedobrovolnou flexibilitu a nejistotu práce (prekarizaci) je samozřejmě třeba odmítnout. Materiál ovšem dostatečně nevysvětluje, jak je ohrožen trh práce tím, že se bude zvyšovat podíl flexibilních forem zaměstnávání. Naopak tento trend může velmi pozitivně zmírnit několik slabých stránek např. „nízké zapojení některých skupin na trhu práce“ nabídnutím takových forem práce, které nezapadají do tradičního konceptu zaměstnávání a bylo by vhodné ho postihnout i v rámci sloupce příležitostí.

12 Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „S“ (str. 14)

Mezi silné stránky je třeba doplnit geografickou polohu, která ČR předurčuje k roli dopravního, energetického i komunikačního uzlu a mostu mezi východem a západem.

Odůvodnění: Poloha ve středu Evropy přináší strategické výhody, kterých by měla ČR více využívat.

13. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „S“ (str. 14)

Mezi silné stránky je třeba doplnit kvalifikovanou pracovní sílu.

Odůvodnění: Jedná se o klíčovou komparativní výhodu, kterou by ČR měla dále rozvíjet.

14. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „W“ (str. 14)

Vypustit ze slabých stránek „vysokou náročnost produktu na spotřebu energie, materiálu a skleníkových plynů.“

Odůvodnění: Tvrzení je zavádějící a nevyovídá příliš o skutečném stavu, navíc nejde nutně o nevýhodu. Vyšší náročnost produktu na spotřebu energie souvisí s vyšším podílem průmyslu. ČR také vyváží například značné množství elektřiny nebo uhlí a má relativně nízkou dovozní energetickou závislost (energie se získává doma), což samozřejmě vede k vyšší energetické náročnosti oproti zemím, které elektřinu masivně dovážejí.

15. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „W“ (str. 14)

Mezi slabé stránky je třeba doplnit malý zájem o technické obory u nově nastupující generace, a tedy očekávaný nedostatek technických odborníků.

Odůvodnění: Tento faktor bude nepochybně zásadním limitujícím faktorem hospodářského růstu v příštích letech.

16. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „W“ (str. 14)

Bod „omezený potenciál elektrizační soustavy pro vyšší rozšíření obnovitelných zdrojů“ doporučujeme nahradit textem: „komparativně horší přírodní podmínky pro nákladově efektivní využití obnovitelných zdrojů energie“.

Odůvodnění: Vzhledem k současným znalostem je přinejmenším velmi nepravděpodobné, že potenciál elektrizační soustavy bude do roku 2030 rozhodujícím limitujícím faktorem pro vyšší rozšíření obnovitelných zdrojů energie v ČR. Klíčovým limitujícím faktorem jsou komparativně horší přírodní podmínky ČR a z nich vyplývající problematická nákladová efektivita nasazení většiny OZE pro výrobu elektřiny v ČR.

17. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „O“ (str. 14)

Požadujeme přeformulovat bod: „zvýšit podíl oběhového hospodářství na materiálových tocích“ na „rozvíjet oběhové hospodářství a zvýšit podíl recyklovaných materiálů a druhotných surovin na materiálových tocích“

Odůvodnění: Oběhové hospodářství je systém, podíl na materiálových tocích je veličina/ukazatel, věta tedy příliš nedává smysl.

18. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „O“ (str. 14)

Požadujeme přeformulovat bod: „dekarbonizace ekonomiky je příležitostí pro úspěšnou restrukturalizaci zdrojové základny energetiky spolu s rozvojem inteligentních sítí“ na „snižování emisní náročnosti ekonomiky je příležitostí pro technologický rozvoj a inovace včetně rozvoje inteligentních sítí“

Odůvodnění: V kontextu ČR by bylo v materiálu s horizontem roku 2030 nezodpovědné hovořit o dekarbonizaci ekonomiky. Snižování emisní náročnosti ekonomiky pak nelze zužovat jen na restrukturalizaci zdrojové základny energetiky, mělo by jít o mnohem širší proces založený na inovacích a technologickém rozvoji zahrnující celou ekonomiku (včetně například dopravy, zemědělství nebo odpadového hospodářství), nikoliv jen energetiku.

19. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „O“ (str. 14)

Doplnit příležitost „odklonit od skládkování a energeticky využít zbytkový energeticky využitelný odpad po vytřídění recyklovatelných složek“

Odůvodnění: Zákaz skládkování využitelných odpadů (zejména komunálních odpadů) představuje významnou příležitost pro odpadové hospodářství i energetiku ČR.

20. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „O“ (str. 14)

Doplnit příležitost „využívat domácí energetické zdroje včetně druhotných zdrojů (například využití odpadního tepla z průmyslových procesů)“

Odůvodnění: ČR by měla preferovat využití domácích energetických zdrojů a to včetně těch druhotných, které jsou zatím často bez užitku mařeny.

21. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Hospodářský model, sloupec „T“ (str. 14.)

Vypustit bod: „většina spotřeby primární energie pochází z fosilních paliv“ případně přeformulovat ve smyslu odůvodnění.

Odůvodnění: Není zřejmé, v čem je tato skutečnost hrozbou

22. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Obce a regiony, sloupec „W“ (str. 17)

Požadujeme přeformulovat bod: „dlouhodobě se nedaří snižovat energetickou náročnost budov“.

Odůvodnění: Takto formulované tvrzení je nepravdivé. Měrná energetická náročnost budov v ČR za posledních 20 let významně poklesla, což ostatně vyplývá i z oficiálních statistik a materiálů Evropské

komise. Stoupla ovšem obestavěná plocha, což do značné míry pohltilo dosažené efekty. Případně je možné bod přeformulovat ve smyslu: „Dlouhodobě se nedaří významně zrychlit tempo renovace budov.“

23. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Obce a regiony, sloupec „O“ (str. 17)

Doplnit příležitost „podpora urychlení obměny vozového parku“.

Odůvodnění: Materiál by se měl také věnovat problematice emisí z dopravy, zejména s ohledem na stáří vozového parku. Podíl dopravy na znečištění ovzduší je dle dat ČHMÚ stále významnější.

24. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Obce a regiony, sloupec „O“ (str. 17)

Navrhujeme doplnit příležitost využít místně dostupné zdroje energie včetně druhotných zdrojů a zvýšit tak energetickou soběstačnost.

Odůvodnění: Municipality v ČR stále nedostatečně využívají místně dostupné zdroje energie, například obnovitelné zdroje, ale i druhotné zdroje v podobě například odpadního tepla z průmyslu.

25. Ke kapitole Shrnutí analýzy rozvoje České republiky, tabulka Globální rozvoj, část „T“ (str. 18)

Body „nízká kredibilita v oblastech udržitelného rozvoje, ve kterých zaostává samotná Česká republika.“ a „nedostatek potřebné vůle, komunikační a administrativní kultury...“ je třeba přesunout mezi slabé stránky.

Odůvodnění: Zjevně se nejedná o hrozby, ale o slabé stránky. Hrozba by měla představovat konkrétní negativní dopad na ČR a její občany.

26. Ke kapitole 1.2 Práce, odstavec 122. (str. 25.)

Požadujeme vypustit formulaci ohledně nástrojů pro stimulaci návratu odborníků ze zahraničí.

Odůvodnění: Situace v Dánsku je nesrovnatelná s ČR.

27. Ke kapitole 1.4 Vzdělávání, odstavec 136 - Věda a výzkum jako cesta k poznání a inovacím (str. 29)

Text bodu 136 „Věda a výzkum jako cesta k poznání a inovacím“ Strategického rámce ČR 2030 v části 1. Lidé a společnost, 1.4 Vzdělávání nejen že nevychází z Analýzy rozvoje (Příloha č. 2) a ze Shrnutí analýzy rozvoje České republiky (str. 13) v částech týkajících se vzdělávání, ale **je v přímém rozporu s částmi, týkajícími se výzkumu, vývoje a inovací** (např. Analýza rozvoje, body 861, 871 až 874 atd.). Analýza rozvoje a SWOT správně poukazují zejména na silnou závislost výzkumu na zahraničních zdrojích (veřejných z EU i soukromých od firem se zahraničními vlastníky), na to, že „*aplikovaný výzkum na rozhraní akademické sféry, výzkumných institucí a podniků není dostatečně podporován, ani dobře organizován*“, na nutnost zlepšení spolupráce akademické sféry, výzkumných institucí a podniků, na riziko „*snížení konkurenceschopnosti ekonomiky kvůli neschopnosti držet krok s inovacemi v zahraničí*“ atd. Naproti tomu text bodu 136 bez jakékoliv opory v Analýze rozvoje i SWOT akcentuje podporu jen

základního výzkumu, která je sice potřebná, ale zdaleka není jediným předpokladem spolupráce vedoucí k inovacím, ani není jediným základem pro kvalitní vzdělávání (mj. mnohem větší význam pro společnost než teoretické vzdělávání pro základní výzkum má vzdělávání v aplikovaném výzkumu a pro praxi). Vedle toho jsou některé analýzami nepodložené teze nepravdivé, např. „je potřeba zachovat silnou roli základního výzkumu, bez kterého nikde na světě dlouhodobě není možné udržet kvalitní aplikovaný výzkum a vývoj“ – stačí se podívat např. na výdaje Japonska (ale i řady dalších, zejména asijských zemí) na základní výzkum a zjistíme, že tento výchozí postulát bodu 136 není pravdivý (to samozřejmě automaticky neznamena, že tento model musí využít i ČR, ale postulát ilustruje problémy a rozpory materiálu, který v některých částech nevychází z objektivních skutečností a analýz).

Text bodu 136 žádáme upravit následovně:

„136. Věda a výzkum je základním prostředkem, jak dlouhodobě dosahovat inovací a zvládat tak hospodářské, společenské, environmentální a další změny. Kvalitní vědecká a výzkumná činnost je také základem pro kvalitní vzdělávání na vysokoškolské úrovni. Pro to, aby vědecké a výzkumné aktivity byly dlouhodobě skutečně přínosné, je potřeba provázat ~~podpořit~~ základního výzkumu, ~~bez kterého nikde na světě dlouhodobě není možné udržet kvalitní aplikovaný výzkum a vývoj~~ s inovacemi; podpořit efektivní propojení řetězce základní a orientovaný výzkum - aplikovaný výzkum - průmyslový vývoj - inovace. To znamená podpořit přirozenou snahou všech typů výzkumných institucí realizovat smysluplný výzkum v celém výše uvedeném řetězci a nestigmatizovat konkrétní typy výzkumných pracovišť paušálním přiřazením k jednomu stupni výzkumných aktivit. Vědu a výzkum není možné jednoduše podřizovat tržní logice a vnímat prostředky na základní výzkum jako neefektivně vynaložené. Je potřeba podporovat ~~také~~ na prvním místě nezbytnou a žádoucí spolupráci vysokých škol, výzkumných institucí a soukromého sektoru, ~~nikoliv však na úkor svobody bádání~~ a to výrazně více, než izolovaný výzkum v rámci jednotlivých institucí. To zajistí především adekvátní financování celé oblasti výzkumu, vývoje a inovací a podpora spolupráce vědeckých center, univerzit, ústavů aplikovaného výzkumu a firem založená na principu rovných podmínek a transparentnosti.“

28. Ke kapitole 2 Hospodářský model – Vize (str. 38)

Navrhujeme nahradit slova „nízkouhlíkovém profilu“ slovy „nízkouhlíkových technologiích“

Odůvodnění: Slovo profil v daném kontextu nedává smysl.

29. Ke kapitole 2. Hospodářské instituce, odstavec 208. (str. 39.)

Doplnit text odstavce „Druhou, v dlouhém období důležitější částí je posun z pozice subdodavatele na samostatného producenta schopného uplatnit vlastní produkt na trhu finální produkce.“ o kontext a případné nástroje k jeho naplnění.

Odůvodnění: Materiál obecně zmiňuje, že „je důležitý posun z pozice subdodavatele na samostatného producenta“, nicméně neobsahuje nástroje, jak toho dosáhnout. Je třeba doplnit kontext nebo další kvalitativní/kvantitativní parametry a nástroje.

30. Ke kapitole 2.1 Hospodářské instituce, odstavec 208. (str. 39.) - Využit subdodavatelské pozice a pokročit k samostatnosti

Text bodu 208 „Využit subdodavatelské pozice a pokročit k samostatnosti“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.1 Hospodářské instituce **doporučujeme upravit následovně:**

„208. Česká republika bude u domácích firem podporovat rozvoj podnikání s co nejvyšší přidanou hodnotou, což částečně souvisí se zvyšováním kvality PZI, **ale také s investicemi do výzkumu, vývoje a inovací.** Náročnější poptávka zahraničních firem působících v ČR na subdodávky může být vhodným impulsem a příležitostí pro domácí podniky. Druhou, v dlouhém období důležitější částí, **která bude podporována,** je posun z pozice subdodavatele na samostatného producenta schopného uplatnit vlastní produkt na trhu finální produkce.“

31. Ke kapitole 2.1 Hospodářské instituce, odstavec 209. (str. 39.) - Velké podniky konkurenceschopné v zahraničí (str. 39)

Text bodu 209 „Velké podniky konkurenceschopné v zahraničí“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.1 Hospodářské instituce **doporučujeme upravit následovně:**

„209. Velké podniky tvoří páteř ekonomiky. Jejich podíl 45 % na tvorbě HPH je dominantní. Růst podílu tohoto sektoru na tvorbě HPH není proto tak důležitý. Mnohem podstatnější je zvyšování jeho kvality, podobně jako u PZI. Podpora velkého podnikání by se proto měla zaměřit na schopnost velkých podniků dostat se a udržet se na špičce technického, organizačního a obchodního vývoje ve světě, což představuje velké investice do vlastní infrastruktury a do výzkumu, vývoje a inovací.“

32. Ke kapitole 2.1 Hospodářské instituce, odstavec 210. (str. 39.) - Malé a střední podniky mají největší potenciál růstu (str. 39)

Text bodu 210 „Malé a střední podniky mají největší potenciál růstu“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.1 Hospodářské instituce **žádáme upravit následovně:**

„210. Největší **nevyužitý** potenciál přispět k ekonomickému růstu mají MSP, protože jsou v České republice jako sektor méně rozvinuté než velké a mikro podniky. Ačkoliv v nich pracuje přibližně stejný podíl zaměstnanců jako průměrně v zemích EU, mají menší podíl na HPH. Je třeba odstraňovat největší překážky rozvoje MSP, zejména usnadnit přístup ke kapitálu a snížit relativně vysoké administrativní bariéry. Je vhodné zvážit diferencovaný přístup k regulaci a zdanění malých a středních podniků. **V neposlední řadě je třeba podporovat spolupráci MSP s výzkumnými organizacemi a školami všech úrovních a zajistit tak jak přístup k know-how a výsledkům výzkumu a vývoje, tak ke kvalifikovaným pracovníkům.**“

33. Ke kapitole 2.1 Hospodářské instituce, odstavec 210. (str. 40.)

Požadujeme vypustit větu: „Je vhodné zvážit diferencovaný přístup k regulaci a zdanění malých a středních podniků.“

Odůvodnění: Stát by měl vytvářet rovné prostředí pro podnikání.

34. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 219. (str. 42)

Upřesnit odkaz na „o nich více v Odolných ekosystémech“

Odůvodnění: Z uvedeného textu nevyplývá, na co by měl bod odkazovat. Aby byl text pochopitelný, je třeba uvést konkrétní část textu či externí zdroj.

35. Ke kapitole 2.2 Výzkum, vývoj a inovace, odstavec 214 - Propojit výzkum, vzdělávání a podnikovou sféru (str. 40)

Text bodu 214 „Propojit výzkum, vzdělávání a podnikovou sféru“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.2 Výzkum, vývoj a inovace **žádáme upravit následovně** tak, aby navazoval na Analýzu rozvoje a SWOT (např. „*aplikovaný výzkum na rozhraní akademické sféry, výzkumných institucí a podniků není dostatečně podporován, ani dobře organizován*“):

„214. *Inovace je zlepšení produktu nebo služby. Velmi často je výsledkem výzkumu a vývoje. Předpokladem vyšší míry inovací je fungující propojení mezi výzkumnými organizacemi, kvalitním školstvím a podniky. Je nezbytné obnovit institucionální základnu aplikovaného výzkumu, **podporovat ji minimálně stejnou mírou jako institucionální základnu základního výzkumu** a zefektivnit šíření a sdílení znalostí z výzkumných organizací s důrazem na jejich následné uplatnění v praxi.*“

36. Ke kapitole 2.2 Výzkum, vývoj a inovace, odstavec 215 - Schopnost inovovat je klíčem k dosažení dlouhodobě výkonné ekonomiky (str. 41)

Text bodu 215 „Schopnost inovovat je klíčem k dosažení dlouhodobě výkonné ekonomiky“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.2 Výzkum, vývoj a inovace **doporučujeme upravit následovně**:

„215. *Schopnost inovovat na základě výzkumu a vývoje je nutnou podmínkou pro zvyšování životní úrovně. Na inovacích také závisí naše schopnost reagovat na očekávané potřeby společnosti a globální výzvy. **Nedílnou součástí tohoto procesu je podpora výchovy k inovacím a podpora rozvoje prostředí, kde má duševní vlastnictví a know-how svoji společenskou a ekonomickou hodnotu.** V současnosti jde například o požadavek na adaptaci na změnu klimatu a minimalizaci jejich negativních vlivů na společnost a životní prostředí nebo o přechod k nízkouhlíkové energetice či snižování nároků na spotřebu přírodních zdrojů a energetické náročnosti. Pouze inovující ekonomika je schopna absorbovat a osvojit si nové technologie a způsoby podnikové organizace a kapitalizovat je.*“

37. Ke kapitole 2.2 Výzkum, vývoj a inovace, odstavec 216 - Posílit inovační potenciál domácích podniků (str. 41)

Text bodu 216 „Posílit inovační potenciál domácích podniků“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.2 Výzkum, vývoj a inovace **doporučujeme upravit následovně**:

„216. *Česká ekonomika umí absorbovat nové technologie a postupy vyvinuté jinde. Analogicky s celkově silným postavením zahraničních firem působících v České republice jsou to právě zahraniční a zároveň velké podniky, které táhnou aplikovaný výzkum. Segment výzkumně a technologicky orientovaných malých a středních podniků je poměrně nerozvinutý.⁵¹ Je zapotřebí stimulovat podniky,*

kteřé zatím **neinovují a** výzkum a vývoj **ani neprovádějí, nerealizují a** ani jeho výsledky nenakupují, k zahájení vlastních aktivit výzkumu a vývoje nebo ke spolupráci s výzkumnými organizacemi **včetně vysokých škol**. Podpora výzkumné a inovační aktivity MSP **s pomocí vhodných, v ČR dosud minimálně rozšířených nástrojů podpory rychle reagujících na požadavky trhů**, je dalším krokem v podpoře tohoto segmentu. Impulsem pro inovace je velmi často i vstup na nové trhy. Míra internacionalizace MSP je však v České republice dlouhodobě nízká, v budoucnu by proto měla být více akcentována stejně jako zvýšení účasti MSP v mezinárodních programech. V kontextu časté strategie podniků přejímat a adaptovat technologie ze zahraničí je také důležité klást důraz na zavádění inovací vyšších řádů.“

38. Ke kapitole 2.2 Výzkum, vývoj a inovace, odstavec 217 - Podporovat obchodní využití domácích inovací (str. 41)

Text bodu 217 „Podporovat obchodní využití domácích inovací“ Strategického rámce ČR 2030 v části 2. Hospodářský model, 2.2 Výzkum, vývoj a inovace **doporučujeme upravit následovně:**

„217. Výzvou do budoucna, kromě samotné inovační činnosti, je schopnost podniků inovace zobchodovat a vytvářet z nich celý hodnotový řetězec. Musí nové řešení nejen doma objevit, ale také použít a prodat, aby co největší část přidané hodnoty zůstala v domácí ekonomice. Klíčovým úkolem státu je podporovat navazování výzkumné činnosti **výzkumných organizací akademických institucí** na malé a střední podniky a zefektivnění a zrychlení komercializace výsledků výzkumu **a vytvářet tak dosud nedostatečnou institucionální základnu aplikovaného výzkumu.**“

39. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 220. (str. 42)

Navrhujeme na konec odstavce doplnit větu: „Odpovídající pozornost je třeba věnovat také využívání druhotných zdrojů energie včetně odpadního tepla z průmyslových procesů.“

Odůvodnění: Jedná se o podstatný aspekt zdrojové soběstačnosti, který by neměl být opominut.

40. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 220. (str. 42)

Požadujeme nahradit větu: „Stát chce také trvat na dodržování hierarchie nakládání s odpady, kdy má delší životnost nebo opakované použití výrobků přednost před recyklací a recyklace před výrobou energie z dopadu.“ větou: Stát podporuje hierarchii nakládání s odpady, kdy je předcházení vzniku odpadu preferováno před recyklací, recyklace před energetickým využitím odpadu a energetické využití odpadu před jeho odstraněním.

Odůvodnění: Zpřesnění textu a doplnění chybějícího posledního stupně hierarchie nakládání s odpady.

41. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 222. (str. 42)

Upřesnit odkaz číslo 53 na „panel IPCC“

Odůvodnění: Z uvedeného textu nevyplývá, na co by měl bod odkazovat. Odkaz na „panel IPCC“ je příliš vágní.

42. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 224. (str. 43)

Navrhujeme třetí větu upravit následujícím způsobem „K dosažení obou cílů bude zapotřebí kombinace různých prostředků nástrojů (včetně např. účasti na systému obchodování emisními povolenkami, zavedení environmentálních prvků v sazbách spotřebních a energetických daní na paliva spotřebovaná v zařízeních mimo ETS, podpory zateplování budov atp.)

Odůvodnění: Při dosahování cílů snižování emisí nelze v ČR spoléhat jen na systém EU ETS, který pokrývá jen přibližně polovinu emisí. Je třeba odpovídajícím způsobem zatížit také emise, které do tohoto systému nespádají.

43. Ke kapitole 2.3 Hospodaření se zdroji, odstavec 224. (str. 44)

Navrhujeme za bod 230. doplnit nový bod 231. v následujícím znění: ČR disponuje rozvinutým systémem teplárenství, který je potřeba postupně transformovat pro využití nízkouhlíkových zdrojů energie včetně energie z druhotných zdrojů a odpadního tepla a jejich dopravu ke spotřebitelům v městských aglomeracích. Soustavy zásobování tepelnou energií představují příležitost pro zvýšení odolnosti a energetické nezávislosti měst a obcí a v tomto smyslu bude stát i nadále podporovat jejich rozvoj a modernizaci směřující ke snižování emisí a zvýšení energetické účinnosti.

Odůvodnění: Důležitou součástí energetické infrastruktury jsou také soustavy zásobování tepelnou energií. Stát by měl deklarovat zájem na jejich zachování a transformaci pro využití nízkouhlíkových energetických zdrojů a zvýšení jejich energetické účinnosti.

44. Ke kapitole 2.6, bodu 8 - Česko má dobře fungující instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a pro identifikaci příležitostí v této oblasti (str. 47)

Jedním ze zásadních nedostatků aplikovaného výzkumu je nejen zcela nedostatečná institucionální základna aplikovaného výzkumu (viz připomínky č. 27 a 35 výše), ale meziročně se zásadně mění podmínky pro její činnost a její podpora, daná nejen vnějšími faktory (ekonomická krize 2009), ale i neuváženými změnami pravidel pro její podporu. Stejně jako v jiných částech hospodářského modelu je stejně jako vhodné nástroje podpory podstatná i rozumná stabilita podmínek a podpory, který ve výzkumu a vývoji se střednědobým až dlouhodobým charakterem činnosti vede k žádoucím výsledkům.

Stávající bod 8 proto žádáme upravit následovně:

*„8. Česko má dobře fungující **a stabilní** instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a pro identifikaci příležitostí v této oblasti.“*

45. Ke kapitole 2.6, bodu 8.1 - Roste inovační aktivita domácích podniků (str. 47)

Návazně na předchozí body a připomínky (např. č. 38) žádáme stávající bod 8.1 upravit následovně:

*„8.1. Roste inovační aktivita domácích podniků, **založená zejména na výsledcích domácího výzkumu a vývoje.**“*

46. Ke kapitole 2.6 Strategické cíle, bodu 9.1 (str. 47)

Bod 9.1 uvést ve znění: Snižují se emise skleníkových plynů na jednotku produkce a na hlavu.

Odůvodnění: Je vhodnější uvádět měrné ukazatele emisí. Jinak může být za úspěch mylně považován i propad průmyslové výroby způsobený hospodářskou krizí nebo pokles počtu osob například z důvodu emigrace, což zřejmě není cílem.

47. Ke kapitole 2.6 Strategické cíle, bodu 10.3 (str. 47)

Bod 10.3. doporučujeme přeformulovat následujícím způsobem: „Je zajištěna vysoká spolehlivost energetické infrastruktury, která je včas posilována a není limitujícím faktorem ekonomického rozvoje a snižování emisí skleníkových plynů.“

Odůvodnění: Bod by měl být formulován obecněji tak, aby se týkal celé energetické soustavy a nikoliv jen elektrizační soustavy.

48. Ke kapitole 3 Odolné ekosystémy, podkapitola 3.3 Voda v krajině (str. 50.)

Doplnit nový odstavec týkající se financování současného vodního hospodářství.

Odůvodnění: Materiál neobsahuje v této souvislosti klíčovou otázku vyřešení způsobu financování podniků povodí, kdy jsou tyto placeny jen úzkým segmentem ekonomiky a naopak benefity jejich činnosti čerpá celá ekonomika. Současný systém financování podniků povodí je neudržitelný již v horizontu několika málo let.

49. Ke kapitole 4 Obce a regiony, odstavec 442 (str. 64)

V odstavci „Proměny v energetice ovlivní nakládání s běžným komunálním odpadem. Stát chce nadále pracovat s městy a obcemi na lepší recyklaci, včetně návratu organických látek do půdy. Separace bioodpadu by se měla během příštích patnácti let stát samozřejmostí českých měst a obcí; měl by být využíván ke kompostování nebo výrobě bioplynu a digestátu.“ doplnit na konci text „Skládkování energeticky využitelných komunálních odpadů bude zakázáno a tyto odpady budou energeticky využívány s vysokou účinností“

Odůvodnění: Zákaz skládkování využitelných odpadů (zejména komunálních odpadů) představuje významnou příležitost pro odpadové hospodářství ČR jak navýšit objem recyklace i energetického využití odpadů a tím povede k úspoře primárních surovin jako materiálů či paliv.

50. K Příloze č. 1, kapitola 2 Hospodářský model, do části 9.1. Snižují se emise skleníkových plynů., doplnit nový indikátor „9.1.2 Snížení emisí skleníkových plynů v ČR v porovnání s rokem 1990“

Název a označení indikátoru: 9.1.2 Snížení emisí skleníkových plynů v porovnání s rokem 1990

Stručná definice: Indikátor vyjadřuje procento snížení emisí skleníkových plynů v porovnání s výchozím rokem 1990 (dle UNFCCC) a tedy vyjadřuje dosažené snížení emisí.

Jednotka: Podíl (v %)

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Význam indikátoru: Indikátor umožňuje mezinárodní srovnání s ostatními zeměmi a ukazuje skutečně dosažení snížení.

Časová řada: Od roku 2011

Frekvence výstupu: Ročně

Členění indikátoru: -

Mezinárodní srovnání: EUROSTAT, UNFCCC

Odůvodnění: Indikátor vhodně doplňuje indikátor absolutní výše emisí (9.1.1) tím, že ukazuje vývoj emisí od výchozího roku, tedy uskutečněné snížení. Lze ho také vhodně využít při definici politik v oblasti klimatu a při porovnávání mezinárodních závazků.

51. K Příloze č. 1, kapitola 2 Hospodářský model, do části 9.2. Zvyšuje se podíl oběhového hospodářství na celkovém objemu materiálových toků, doplnit nový indikátor „9.2.2 Podíl skládkování komunálních odpadů“

Název a označení indikátoru: 9.2.2 Podíl skládkování komunálních odpadů

Stručná definice: Indikátor vyjadřuje podíl skládkovaných komunálních odpadů na celkové produkci komunálních odpadů dle systému ISOH.

Jednotka: Podíl (v %)

Gestor: Ministerstvo životního prostředí

Význam indikátoru: Indikátor ukazuje podíl nevyužívaného komunálního odpadu.

Časová řada: Od roku 2011

Frekvence výstupu: Ročně

Členění indikátoru: -

Mezinárodní srovnání: EUROSTAT

Odůvodnění: Indikátor vhodně doplňuje zavádění principu oběhového hospodářství. Čím je daný podíl nižší, tím je více odpadu využíváno.

III. ZÁSADNÍ PŘIPOMÍNKY K PŘÍLOZE Č. 1 STRATEGICKÉHO RÁMCE ČR 2030 - INDIKÁTORY

52. K bodu 8 a 8.1 (str. 21)

Návazně na zásadní připomínky č. 44 a č. 45 **žádáme upravit názvy:**

„8 Česko má dobře fungující **a stabilní** instituce pro podporu aplikovaného výzkumu a vývoje a pro identifikaci příležitostí v této oblasti.

8.1. Roste inovační aktivita domácích podniků, **založená zejména na výsledcích domácího výzkumu a vývoje.**“